

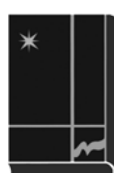
گنجینه واژگان

مدیریت فناوری‌های اطلاعات و ارتباطات

(چاپ سوم)

گردآوری و ترجمه :

هوشنگ مومنی

**انتشارات
سپهر**

۱۴۰۲

سرشناسه :	مؤمنی ، هوشنگ. ۱۳۲۱ .
عنوان و نام پدیدآور :	گنجینه واژگان مدیریت فناوری‌های اطلاعات و ارتباطات
گردآورنده :	هوشنگ مومنی
مشخصات نشر :	تهران ، انتشارات ستاره سپهر ، ۱۳۹۱ (چاپ اول)، ۱۳۹۵ (چاپ دوم).
مشخصات ظاهری :	هجده ، ۷۶۶ ص. جدول، نمودار.
شابک :	۹۷۸-۶۰۰-۹۱۹۸۵-۴-۲
وضعیت فهرست نویسی:	فیپا
یادداشت :	چاپ سوم ، ۱۴۰۲
یادداشت :	ص.ع. به انگلیسی Key Concepts In Information & Communication Technologies Management
موضوع :	تکنولوژی اطلاعات و ارتباطات — واژه‌نامه‌ها — انگلیسی
موضوع :	زبان انگلیسی — واژه‌نامه‌ها — فارسی
رده بندی کنگره :	۱۳۹۱ گ ۸۴ م/۵/۵۸/۲۵
رده بندی دیویی :	۰۰۴/۰۳
شماره کتابشناسی ملی :	۲۹۳۰۰۵۲

گنجینه واژگان مدیریت فناوری‌های اطلاعات و ارتباطات

پدیدآورنده: دکتر هوشنگ مومنی

مسئول فنی: مژگان کریمی

طراحی روی جلد: مژگان کریمی

ناشر: انتشارات ستاره سپهر

چاپ سوم: ۱۴۰۲

شمارگان: ۲۰۰

بهاء: ۶,۵۰۰,۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۱۹۸۵-۴-۲

تلفن مرکز پخش: ۸۸۹۴۳۸۴۶-۸۸۹۴۴۰۶۱ (۰۲۱)

نمابر: ۸۸۹۳۵۹۷۵ (۰۲۱)

پیام نگار: HooshangMomeni@yahoo.com

info@sepehr-bookshop.com

تارنما: www.sepehr-bookshop.com

تهران خیابان ولیعصر پائینتر از میدان ولیعصر خیابان فیروزه

مجتمع تجاری و اداری ولیعصر طبقه چهارم شماره ۷۰

« حقوق چاپ برای ناشر محفوظ است. »

بنام خداوند جان و خرد

مقدمه

هم‌کوشی و هماهنگی در جهان نوین فناوری‌های اطلاعات و ارتباطات ICT در برقراری ارتباطات بین علوم رایانه، نوآوری‌های ارتباطات و تجهیزات پیشرفته فناوری‌های سخت‌افزاری امری ضروری است. در راستای فراگیری علوم رایانه، کتاب «گنجینه واژگان مدیریت فناوری‌های اطلاعات و ارتباطات» برای بررسی دودمان تکامل و درک مفاهیم مشترک و بهره‌گیری درست و به جا از واژگان ICT اهمیت بسزایی دارد.

سالیان درازی است مشغول تهیه مجموعه واژگان کلیدی هستم اما هر بار که تصمیم به جمع‌آوری و انتشار این مجموعه می‌گرفتم سرعت افزایش واژه‌های فناوری‌های اطلاعات و ارتباطات این امکان را از دسترس من دور می‌کرد. از طرفی با توجه به گسترش حوزه فناوری‌های اطلاعات و ارتباطات و تاثیر مستقیم آن در سایر علوم و ابعاد اثرگذاری نامحدود آن، تحقیق و پژوهش، یافتن معانی و مفاهیم کلیدی مشترک را برای من دشوار می‌ساخت. امروزه فناوری‌های اطلاعات و ارتباطات در تمام سطوح ساختاری و وظیفه‌ای به کمک و یاری علوم قضایی، علوم ادبی و هنری، تاریخی و فلسفی، اجتماعی و انسانی، علوم تجربی، پزشکی، علوم پایه و مهندسی آمده است. نتیجه این تاثیرپذیری، واژه‌ها و اصطلاحات نوینی است که ساخته و پایه‌گذاری شده. در بسیاری مواقع این تغییرات واژگان در مفاهیم و معانی نیز تاثیرگذارده و آن را متحول و تکامل بخشیده است. بر همین پایه گردآوری و انتشار کتاب «گنجینه واژگان مدیریت فناوری‌های اطلاعات و ارتباطات» سودمند و آشنایی با تاریخچه پیدایش واژگان نوین این علم اهمیت دارد.

در مجموعه گنجینه واژگان مدیریت فناوری‌های اطلاعات و ارتباطات تمرکز برگردآوری واژگان مربوط به مدیریت علوم رایانه‌ها، ارتباطات و مدیریت سیستم‌ها است. کوتاه شده واژگان

نیز در این گردآوری آمده است. از طرفی تلاش این بوده که واژگان کلیدی در معنای فارسی و معمول و رایج طبقه‌بندی و تعریف شوند.

سه محور اساسی نیز مورد توجه ویژه این مجموعه است :

۱. هریک از واژه‌های کلیدی با نظم الفبایی Alphabetically مرتب شده ؛
 ۲. برای درک بهتر از مفاهیم واژه‌های کلیدی جداول، نمودارها و شکل‌هایی نیز تهیه شده ؛
 ۳. چکیده‌ای از زندگی‌نامه و دست‌آوردهای دانشمندان، اندیشمندان و اندیشه‌ورزان فناوری‌های اطلاعات و ارتباطات به ویژه در ارتباط با مفاهیم فنی با ترتیب الفبایی آمده است.
- در این مجموعه نام و زندگی‌نامه دانشمندانی ذکر شده است که در پیشرفت‌های فناوری‌های اطلاعات و ارتباطات سهم و نقش مؤثر و بسزایی داشته‌اند و حمایت‌های علمی آنان تحول و تکامل در فراگیری، کارآفرینی، نوآوری و خلاقیت علوم فناوری‌های اطلاعات و ارتباطات بوده است.
- در پیشگفتار کتاب، چکیده‌ای از آینده‌نگری‌ها و پیش‌نگری‌های علوم فناوری‌های اطلاعات و ارتباطات تهیه شده است. باید توجه داشت که مدیریت فناوری‌های اطلاعات و ارتباطات تنها فراگیری واژگان رایانه‌ها «کامپیوترها» نیست. زیرا واژه‌های رایانه‌ها، محدود به طراحی و برنامه‌های نرم‌افزاری و سخت‌افزاری است. درحالی‌که مدیریت فناوری‌های اطلاعات و ارتباطات بسیار گسترده است و رایانه‌ها در حکم ابزارهای پیشرفته تنها قسمتی از ساختار آن‌را تشکیل می‌دهد و جداسازی فناوری‌های رایانه‌ها از ICT ممکن نیست. از طرفی در آینده‌ای نزدیک تأثیرات و نفوذ رایانه‌ها و فناوری‌های ارتباطات همراه و الکترونیکی تحولات شگرفی را در ICT به وجود می‌آورد.
- بدیهی است شتاب پیشرفت‌های ICT از فناوری‌های دیجیتال تا ارتباطات همراه و مبادله به هنگام داده‌های صنعتی، طبیعی، فضایی و کوتاه‌سازی زمان، مسافت و مکان در شمار بررسی‌های آتی ICT است. بنابراین همراه با پیشرفت‌های سریع فناوری‌های اطلاعات و ارتباطات بازنگری این مجموعه و افزودن به واژه‌ها امری عادی و معمول است.
- کتاب گنجینه واژگان فناوری‌های اطلاعات و ارتباطات دربردارنده ۱۸۴۶ واژه و ۴۲۰ زندگی‌نامه از دانشمندان و اندیشمندان کامپیوتر است.
- امید است که در فرصت‌های آتی اساتید و دوستان گرامی نسبت به گردآوری و تکمیل این مجموعه من را یاری دهند.

هوشنگ مومنی

HooshangMomeni@yahoo.com

پیشگفتار

در سال‌های پایانی قرن بیستم دانشمندان و نوآوران و کارآفرینان با بررسی پدیده‌ها و اثرات جامعه صنعتی، و تنگناها و توان‌های آن به جامعه اطلاعات و ارتباطات راه یافتند و انقلاب دیگری را در ورود به قرن ۲۱ معرفی کردند که فناوری‌های اطلاعات و ارتباطات در هزاره سوم نام گرفت.

اگر چه ورود کامپیوترها در جامعه صنعتی و خودکارسازی ساخت و تولید به تعداد بیکاران در سطح کارگران ماهر، نیمه‌ماهر و کارمندان دفتری افزود، اما پیشرفت فناوری‌ها سبب شد تا طبقه حرفه‌ای نوین کارآفرینان اطلاعات و ارتباطات به وجود آید. اکنون در جهت بهبود انجام وظایف و امور و فعالیت‌های اداری و خدماتی، اطلاعات و ارتباطات از سطوح ساختار فوقانی سازمان به سطوح میانی و پایینی منتقل گردیده و تحول دیگری در ساختار سازمانی و اشتغال بازار کار پدید آورده است. بدین ترتیب با پیشرفت‌های فناوری‌های اطلاعات و ارتباطات، برقراری ارتباطات در ساختار سازمانی در رأس هرم گسترده و هرم ساختار سازمانی واژگون شده و گروه‌های کارشناسان حرفه‌ای رایانه‌ها، کارآفرینان، اطلاعات‌آفرینان و ارتباطات‌آفرینان به بازار کار وارد شده‌اند.

از ویژگی‌های جامعه اطلاعات و ارتباطات استفاده و بهره‌گیری از انرژی ذهنی و فکری مدیران و کارکنان و تهیه گزارش‌های لازم راهبردی و راهکاری برای مدیران عالی صنایع، تولیدات، خدمات سازمان‌ها است. بنابراین در قرن حاضر مانند دوران صنعتی نیروی کار فیزیکی تنها عامل و سازنده تولید و راهکار و راز پیروزی تجاری و بازرگانی نیست. بلکه خلاقیت‌ها، نوآوری‌ها، تصمیم‌گیری‌های دقیق و سریع مدیران بر پایه اطلاعات دریافتی و برقراری ارتباطات سازمانی، اهرم توفیق و تحقق اهداف و پیروزی مدیران و سازمان‌های آنان است. دهه اول قرن ۲۱ به پیشرفت‌های فناوری‌های الکترونیکی ارتباطات همراه اختصاص یافت. ویژگی‌های این دهه پدیدار شدن و عرضه خدمات بازرگانی، تجارت و بانکداری الکترونیکی، شبکه‌های جهانی ارتباطات، خدمات الکترونیکی در زمینه‌های آموزش، بهداشت، استفاده از کتابخانه‌ها و ایجاد ساختار جامعه اطلاعات و ارتباطات بود. بدین ترتیب وظایف کارآفرینان به اطلاعات‌آفرینان و در پی آن ارتباطات‌آفرینان ارتقاء یافت.

از دیگر ویژگی‌ها و برتری‌های دهه نخست قرن ۲۱ ارتباطات گسترده و آشنایی‌های اخلاقی، فرهنگی، علمی و اقتصادی جوامع بود. بدین ترتیب شبکه‌های اینترنت و ماهواره‌ها فلسفه دموکراسی پخش دانش را برای همگان فراهم نمود. اکنون انتقال و مشارکت اطلاعات و دانش به هنگام، در سراسر گیتی میسر شده. بر همین پایه آنچه که فناوری‌های اطلاعات و ارتباطات در اختیار ما قرار داده، ارتقاء سطح دانش علمی و اجتماعی جوامع است. به عبارت ساده اینترنت و شبکه‌های اجتماعی، دانشگاه‌ها، و مراکز علمی جهانی را توسعه و پیوند داده و فرصت‌های آموزشی را فراگیر کرده است. از آنجایی که برقراری ارتباطات سریع با هدف و برای دریافت و انتقال اطلاعات است بنابراین وابستگی جوامع به استفاده از فناوری‌های پیشرفته اطلاعات و ابربانک‌های اطلاعاتی بیشتر شده است.

آغاز دهه دوم قرن ۲۱ عصر اطلاعات و ارتباطات همراه و شبکه‌های جهانی نامیده شد. امروزه برقراری ارتباطات پرشتاب، انتقال اطلاعات گسترده و فناوری‌های ارتباطات همراه با مشکلات بسیاری روبرو است. در شمار این مسائل، امنیت اطلاعات، حفظ حرمت، رعایت حریم شخصی افراد و بازبینی رعایت اخلاق در درون‌مایه‌های تهیه شده توسط کاربران در تارنماها و تارنگارها و شبکه‌های اجتماعی است ممکن است چشم‌پوشی موارد یاد شده فرهنگ و تاریخ جوامع را در معرض تهاجم قرار دهد.

باید توجه داشت تحولات رایانه‌ها ابزار و وسیله نیروی محرکه جوامع ما برای انتقال از جامعه صنعتی به جامعه اطلاعاتی و ارتباطی است. کاربرد رایانه‌ها با حافظه‌های نامحدود و ارائه خدمات گسترده تحقق برنامه‌ریزی، اجرا، کنترل و هدایت سرمایه‌گذاری‌ها و تصمیم‌گیری‌های مدیران در بحران‌های اقتصادی و اجتماعی، سیاسی و طبیعی را آسان می‌سازد.

امروزه پیشرفت‌های فناوری‌های رایانه‌ها با رشد روزانه توانسته‌اند دگرگونی‌های لازم را در زندگی بشر ایجاد نمایند. اکنون انجام امور تجاری بازرگانی و خدماتی به صورت ۲۴×۷ ساعته و در ایام هفته توسط روبات‌های صنعتی، مقدور است. اعلام اطلاعات هواشناسی، رخدادهای طبیعی و استفاده از بالابرهای خودکار، ماشین‌های خودکار و مکالمه با رایانه‌ها و بازی‌های رایانه‌ای در دنیای اطلاعات و ارتباطات امری عادی است. بهره‌برداری از رایانه‌ها در زمین‌شناسی، محیط زیست، امور بانکی، تجارت الکترونیکی و پزشکی، بهداشت و آموزش الکترونیکی و توانمندی‌های بسیار پیشرفته آن‌ها برای بررسی و تجزیه و تحلیل چالش‌های سرمایه‌گذاری میسر است. اکتشافات سرچشمه‌های نوین طبیعت، داده‌کاوی دانش و اطلاعات در پایگاه‌های دادگان جهان، همه از برتری‌ها و مزایای کاربری فناوری‌های پیشرفته اطلاعات و ارتباطات است.

بی‌شک گسترش تحولات و دگرگونی‌های رایانه‌ها بر ساختار انتقال اطلاعات و برقراری ارتباطات در جوامع نیز راه پیدا کرده و تأثیر گذارده است. این امر انگیزه‌ای برای کاربران دانش است.

بی‌تردید رایانه‌ها به برقراری ارتباطات سرعت بخشیده است و توسعه و پیشرفت زیربنای فناوری‌های ارتباطات استفاده و کاربرد اطلاعات را در جامعه برای انتقال و مبادله اطلاعات و برقراری ارتباطات آسان کرده است. اکنون به کمک رایانه‌ها و ارتباطات ماهواره‌ای و شبکه‌های ارتباطات همراه می‌توان نقاط مختلف جهان را به یکدیگر پیوند داد. انتقال اطلاعات و برقراری ارتباطات جامعه‌ای را به وجود آورده که جامعه دمکراتیک دانشی نام دارد. این جامعه همواره در حال تولید و توزیع دانش است. ویژگی‌های یافته‌های این جامعه نوین بشری، دانش و افزونی اطلاعات و برقراری ارتباطات گسترده و پرشتاب است. بزودی پایگاه‌های دانش ارتباطات همراه و فناوری‌های پیشرفته رایانه‌ها به تحرک بشر می‌افزاید.

دیری نخواهد گذشت که ارتباطات جهانی، ما را به جامعه دیگری هدایت می‌کند که جامعه متحرک یا پویا نامیده شده. ساختار اساسی این جامعه پویا را پایگاه‌های اطلاعاتی گسترده جهانی برای برقراری ارتباطات و ارائه خدمات الکترونیکی تشکیل می‌دهد. تجارت، بهداشت، آموزش، بازاریابی، خدمات و دولت الکترونیکی در سطح جهان از ویژگی‌های این جامعه دانش، اطلاعات و ارتباطات الکترونیکی است.

نگاهی به کاربردهای عمومی رایانه‌ها در زندگی بشر نشان می‌دهد که رایانه‌ها در زندگی روزانه ما رخنه کرده‌اند همانند زندگی در عصر صنعتی شدن تعیین جایگاه کاربری فناوری‌های اطلاعات و ارتباطات در جوامع بشری انکارناپذیر و ضروری است. زیرا بدون داشتن دانش لازم کاربری درست فناوری‌های پیشرفته اطلاعات و ارتباطات زندگی روزمره ما را بسیار دشوار می‌سازد. از نمونه‌های اثرگذاری این فناوری‌ها، کنترل‌های الکترونیکی و رایانه‌ای وسایل خانگی، انجام امور مالی و بانکی، پرداخت‌ها و دریافت‌ها، بانکداری، بازرگانی و تجارت الکترونیکی، آموزش‌های مجازی و پزشکی و دارویی است. از دیگر درگیری‌های فناوری‌های پیشرفته اطلاعات و ارتباطات در زندگی ما انجام امور اداری، فرم‌های اداری و عمومی الکترونیکی و تجارت بین‌المللی و مبادلات اطلاعات سیاسی، اقتصادی، اجتماعی، طبیعی و پیشرفت‌های محیط زیست الکترونیکی است. استفاده رایانه‌ها برای انجام امور شخصی نیز تحت تأثیر فناوری‌های پیشرفته اطلاعات و ارتباطات قرار گرفته‌اند. نمونه بارز آن انجام مکاتبات و ارسال پیام‌نگارها، صفحه گسترده‌ها، مدیریت اطلاعات، هنر، انتقال فیلم‌ها، آواها و انگره‌ها، اخبار،

تهیه مقالات علمی، فرهنگی، کنترل اطلاعات پروژه‌ها، و در نهایت برقراری ارتباطات اینترنت، اینترنت و اکسترانت سازمان‌های تولیدی و خدماتی است.

از دست‌آوردها و یافته‌های فناوری‌های پیشرفته اطلاعات و ارتباطات کاربری و بهره‌وری استفاده از نرم‌افزارها و پردازنده‌های بسیار پیشرفته اداری برای مدیران اجرایی، صنعتی، کشاورزی، خدماتی، مالی و بانکی است. مانند تهیه برنامه‌ها و بودجه پروژه‌های بزرگ، پیش‌بینی روندهای اقتصادی، تشکیل پرونده‌ها، مدیریت بایگانی‌ها و کتابخانه‌ها، تهیه گزارش‌های پیشرفته اقتصادی برای مدیران عالی و خودکارسازی امور اداری، بهره‌وری استفاده از صفحه گسترده‌ها شامل تهیه ساختارها و جداول، ماتریس‌ها و تهیه پنجره‌های اطلاعاتی و چکیده‌سازی از بودجه‌ها، گزارش‌های مالی و سود و زیان برای مدیران راهبردی است.

از دیگر فرآورده‌های فناوری‌های پیشرفته اطلاعات و ارتباطات مدیریت اسناد الکترونیکی، مدیریت نمایش گرافیکی، نموداری، برقراری ارتباطات و پردازش ایده‌ها و نوآوری‌ها در ساختار خدمات اداری، تجاری، عمومی اقتصادی و اجتماعی است. نمونه‌های همگانی استفاده از ارتباطات رایانه‌های پیشرفته پرداخت‌های قبوض، استفاده از خودپردازها، پایانه‌های فروش و شبکه اینترنت برای انجام امور اداری و بازرگانی و بانکداری خانگی است.

پیشرفت فناوری‌ها در برقراری شبکه‌های ارتباطات بسیار تأثیرگذار است و نمونه‌های همگانی آن استفاده از مودم‌های پیشرفته، تلفن‌های همراه، استفاده از بانکداری، حسابداری، انجام امور مالی برای پرداخت، دریافت و نقل و انتقال پول و کیف و کارت‌های الکترونیکی، بهره‌گیری از بانکداری الکترونیکی، بازرگانی و تجارت، بهداشت، پزشکی، آموزش و خدمات الکترونیکی است. استفاده از خودپردازها (ATM)، تهیه برنامه‌های بازی‌ها و برنامه‌های ورزشی، دریافت اخبار به‌ویژه هواشناسی و محیط زیست و سوانح و رخدادها و نظام اخبار فوری، روزانه و هفتگی (BBS) از کاربری‌های عمومی و همگانی فناوری‌های پیشرفته است. تهیه اطلاعات و گزارش‌های امور مالی، برقراری شبکه‌های ارتباطات الکترونیکی پیوسته و هم‌پیوند برای انجام نامه‌نگاری‌های اداری و شخصی و استفاده از پست الکترونیکی، پیام‌نگارها، تارنگارهای شخصی حکایت از سهولت بهره‌برداری عمومی از فناوری‌های اطلاعات و ارتباطات در شبکه‌های اجتماعی است.

پیشرفت‌های فناوری‌های اطلاعات و ارتباطات در علوم به‌ویژه پزشکی، مهندسی پزشکی، مهندسی، پژوهش‌ها و تحقیقات، امور حقوقی و شناسایی جرائم در شبکه‌های اجتماعی بی‌نظیر

دوازده

است. در علوم فضایی نقش رایانه‌های پیشرفته نیز انکارناپذیر است. پیش‌بینی بحران‌های طبیعی، آگاهی از رخدادها از دست‌آوردهای دیگر فناوری‌های پیشرفته اطلاعات و ارتباطات است. دور از ذهن نیست که به زودی شاهد مبادله داده‌ها در میان پایگاه‌های دادگان شبکه‌های جهانی اینترنت برای مدیریت بهینه خدمات رفاهی و عمومی، تجهیزات و فناوری‌های وسایل خانگی و تجهیزات زندگی روزمره باشیم. در سال‌های پیش روی رد و بدل داده‌ها و انبوه اطلاعات صنایع، کشاورزی و خدمات، بصورت گسترده و بهنگام به آسانی در اختیار کاربران قرار می‌گیرد و توانایی آنان را در تصمیم‌گیری‌ها و برنامه‌ریزی‌ها با شتابی حیرت‌انگیز بالا می‌برد. نتیجه‌ای که می‌توان گرفت این است، در آینده‌ای نه چندان دور، برای بشر شتاب و کنترل، نظارت و محدودسازی پیشرفت‌های فناوری‌های اطلاعات و ارتباطات امکان‌پذیر نیست. بنابراین هماهنگی و هم‌سویی با پیشرفت‌ها تنها راه پیروزی و غلبه بر تاثیرات آن است. بر این پایه فراگیری و آشنایی با واژگان علوم رایانه و مدیریت ICT به منظور برداشت و درک صحیح و کاربری درست از آنها ضروری است.

کتاب «گنجینه واژگان مدیریت فناوری‌های اطلاعات و ارتباطات» راهنمایی برای بهره‌گیری از نوشته‌ها و دست‌آوردهای علوم نوین فناوری‌های پیشرفته اطلاعات و ارتباطات است.

هوشنگ مومنی

دی‌ماه ۱۳۹۱

دیوید آ. اکر

Aaker, David A.

دکتر اکر مشاور، نویسنده در رشته بازاریابی بویژه در تعیین راهبرد برند Brand Strategy است. او در حال حاضر معاون شرکت Prophet است که در مورد برندهای جهانی مشاوره میدهد و مشاور بازاریابی جهانی است. دکتر اکر استاد برجسته دانشگاه برکلی در کالیفرنیا است و مشاور شرکت Denstu ژاپنی است که در بازاریابی و تبلیغات فعالیت بسیار گسترده‌ای دارد. دکتر دیوید اکر را پدر برند یا مارک‌های تجاری و تبلیغاتی می‌نامند. او مدل Aaker را برای برندها و علائم تجاری ارائه کرد و بیش از ۱۵ کتاب و یکصد مقاله در مورد برندها منتشر کرده است. کتاب‌های او به ۱۸ زبان ترجمه شده است و در سال ۲۰۰۷ در میان پنج کتاب پرفروش با چاپ یک میلیون نسخه در جهان طبقه بندی شد. دکتر اکر برنده بهترین نویسنده مقالات در مجله «بازنگری مدیریت» چاپ کالیفرنیا و مجله بازاریابی Marketing Journal است.

A Classification Residential of Neighborhood (ACRON)

طبقه‌بندی مسکونی همسایگان

این واژه کوتاه شده مربوط به طبقه‌بندی فرهنگ محلی و یا منطقه مسکونی است. کاربرد این کلمات و واژگان کوتاه شده در مطالعات بازاریابی و انجام تحقیقات جغرافیایی برای طبقه‌بندی موقعیت‌های اقتصادی و اجتماعی است. در آناکروی ACRON جمعیت ساکن در منطقه جغرافیایی برای فعالیت‌های بازاریابی مورد بررسی قرار می‌گیرد. در روش ACRON تجزیه و تحلیل و مطالعه اجتماعی و ویژگی‌های بومی، اقتصادی، اجتماعی بررسی و مطالعه و گزارش‌های لازم تهیه می‌شود.

توانمندی انجام وظیفه Ability To Function

برای انجام وظیفه خاصی توانمند شدن. در مورد اجرای برنامه‌ریزی آموزش و آماده‌سازی نیروی انسانی کسانی که توانمندی انجام کار را دارند به دوره آموزش اعزام نمی‌شوند و نیازی به آموزش ندارند. بلکه افرادی که مهارت‌های آنان باید نوسازی و یا افزایش یابد انتخاب و برای طی دوره آموزشی اعزام می‌شوند.

هزینه بیهوده و نامعقول هر واحد Abnormal Spoiled Unit Cost

هزینه‌های پسماند، ضایعات فرآیندهای تولید و ساخت هر واحد کالا را هزینه‌های نامعقول می‌نامند زیرا این هزینه‌ها را از نظر حسابداری در هیچ حسابی نمی‌توان نگهداری و ثبت کرد مانند هزینه ضایعات پسماند مواد اولیه، انرژی، خرابی‌ها و صدمات ماشین‌آلات و یا اتلاف وقت کارکنان به هر دلیل و بهانه‌ای که باشد.

برگشت بیش از معدل Above Average Return

محاسبه سنجش افزایش برگشت معدل سرمایه‌گذاری، نسبت به چالش‌های دیگر سرمایه‌گذاری، هنگامی که ریسک و مخاطرات سرمایه‌گذاری برای چالش‌ها یکسان است.

تبلیغات مستقیم برای بازاریابی Above The Line Advertising

شکلی از تبلیغات برای بازاریابی و فروش است که آگهی‌های تبلیغات به صورت مستقیم و از طریق وسایل ارتباط جمعی مانند رادیو و تلویزیون و اینترنت انجام می‌شود.

بر سر کار حاضر نشدن Absenteeism

غیبت کارکنان در ساعات مقرر و تعیین شده، براساس قوانین کار و مقررات قرارداد کار در کارگاه‌ها، چنین تعریف شده است «در صورتی که کارکنان داوطلبانه یا غیرداوطلبانه بر سر کار حاضر نشوند به هر شکل غیبت به حساب می‌آید.» غیبت غیرموجه یا داوطلبانه هنگامی است که دلیل قانع‌کننده‌ای برای حضور در کار وجود نداشته باشد. غیبت موجه یا غیرداوطلبانه هنگامی است که علت و سبب آن خارج از کنترل شخص باشد. مانند شرایط نامساعد آب و هوا، بیماری، تصادفات، سوانح کاری و شغلی. تجربه نشان داده است در کارهای سخت و زیان‌آور بسیاری از غیبت‌های موجه ناشی از بیماری‌های صنعتی است که معمولاً به‌طور فیزیکی پدیدار می‌شود. مانند بیماری‌های ناشی از حوادث و یا بیماری‌های روانی کاری که ناشی از مشکلات شغلی و مسائل خانوادگی است. غیبت از حضور در کار در صورتی که به شکل متداول و معمول

بوریس بابایان

Babaian, Boris

پیشاهنگ فناوری‌های اطلاعات و ارتباطات به‌ویژه پردازشگرهای کوچک است^۱. دکتر بابایان در روسیه متولد شد و به‌عنوان مدیر معماری نرم‌افزار در شرکت Intel و مشاور R&D در مرکز مسکو انتخاب و کار می‌کرد. او استاد فیزیک و فناوری در مؤسسه فناوری‌های ریزپردازنده در شهر مسکو بود. بابایان در سال ۱۹۷۰ مسئول و رئیس معماری Burtser بود. این مؤسسه مسئولیت اجرایی نخستین ابررایانه به‌نام Elbrus 1 را که تا سال ۱۹۷۸ در روسیه و در سیستم‌های موشکی و اتمی و فضایی این کشور به‌کار گرفته می‌شد، برعهده داشت.

چارلز بابیج

Babbage, Charles

چارلز بابیج ریاضی‌دان و مخترع انگلیسی است که در لندن متولد شد. او در دانشگاه کمبریج تحصیل کرد و لیسانس و فوق‌لیسانس ریاضیات را از این دانشگاه گرفت. سپس به مدت ۱۱ سال از سال ۱۸۲۸-۱۸۳۹ به‌عنوان استاد ریاضی در دانشگاه کمبریج تدریس می‌کرد. بابیج بیشتر عمر خود را برای ساخت ماشین‌های محاسب صرف کرد. همکار او خانم آگوستا آدا بایرون بود. تلاش اولیه بابیج ساخت ماشینی برای محاسبه لگاریتم و جداول ریاضی آن بود. چارلز بابیج سال‌ها ریاست دانشکده ریاضی را در دانشگاه کمبریج برعهده داشت. دست‌آوردها و مقالات و گزارش‌های فنی و علمی او توسط خانم آگوستا آدا بایرون ویرایش و در مراکز علمی و دانشگاه‌های اروپا ارائه می‌شد. بابیج تلاش‌ها و دست‌آوردهای علمی خود را مدیون خانم آدا است.

1. Microprocessor Technology

نخستین ماشین طراحی شده توسط بابیج در سال ۱۸۵۴ توسط جورج شورلز ساخته شد. در سال‌های ۱۸۶۴ بابیج انجمن آمار و ریاضی را تأسیس کرد. بابیج که بنیانگذار و مخترع ماشین‌های محاسب و رایانه‌های امروز است در سال ۱۸۷۱ درگذشت. برای یادبود او بسیاری از اماکن علمی به نام چارلز بابیج نامگذاری شده است. ماشین نیمه‌تمام او در موزه علوم لندن نگهداری می‌شود.

Bachman, Charles

چارلز باچمن

باچمن پیشگام فناوری‌های اطلاعات و ارتباطات و طراح سیستم مدیریت پایگاه دادگان (بانک‌های اطلاعاتی) Spare / DBMS و معماری تک لایه برای پایگاه‌های دادگان و ارائه نگرش شبکه برای نگهداری داده‌ها و سیستم است. نگرش یکپارچه در Integrated Data Store (IDS) ذخیره‌سازی داده‌ها برای IDS از دیگر دست‌آوردهای باچمن است. چارلز باچمن شرکت سیستم اطلاعاتی باچمن را بنیانگذاری کرد. شرکت باچمن متخصص روش مهندسی معکوس یا Reverse Engineering است. او معماری بسته پردازش داده‌ها Data Processing Package و معماری هفت لایه را با نمایه Reference Model for Open Systems یا نمایه مرجع برای مدل نظام‌های باز را به شکل استاندارد تهیه و طراحی کرد.

Back Door

درب پشت

درب پشت یا پنهان، در پاره‌ای مواقع معمولاً برنامه‌نویسان اجازه امتیاز ویژه‌ای را جهت استفاده کاربران برقرار می‌کنند. بدین ترتیب کاربران می‌توانند به منظور حذف Bugs یا اشتباهات یا پرهیز از ورود Hacker خرابکاران از درب پنهانی استفاده کنند. درب پشت یا درب پنهانی می‌تواند به شکل تله یا دام نیز باشد. در بعضی مواقع درب نهان برای خرابکاران نیز مکانی است تا در پشت آن برای پنهان و مخفی بمانند.

Back Flush

کاهش اجزاء

برای اجرای نظام ساخت و تولید انعطاف‌پذیر به سازمان‌دهی و مدیریت انبارها و تعیین موجودی اقلام برای بهره‌گیری از سیاست کاهش هزینه‌ها و تعیین موجودی انبار قطعات و مواد نیاز است. بدین ترتیب هنگامی که قطعات برای ساخت در خطوط تولید و واحدهای دیگر خط تولید به کار گرفته شده است معمولاً وظیفه نظام کاهش اجزاء استفاده از اقلام موجود در انبار برای ساخت گروه گونه‌های هم‌ریشه و یا متفاوت تولید است. هنگامی در این مورد می‌توان تصمیم صحیح گرفت که سازمان از موجودی اجزاء و اقلام و قطعات موردنیاز گونه‌های ساخت و

تولید اطلاع دقیق داشته باشد. در این صورت است که اطلاعات موجودی انبار برای ساخت قطعات پیوسته و هم‌ریشه بسیار مفید است. ممکن است پاره‌ای از اقلام و قطعات در خط تولید و برای ساخت کالای دیگری به‌کار گرفته شده باشد و این در حالی است که کارگاه و یا واحد ساخت تنها اطلاعات کامل از قطعات و اقلام موردنیاز خط تولید خود را دارد. در چنین موقعیتی تعیین اولویت و تقدم ساخت برقرار می‌شود و می‌توان به ساخت هر دو مورد کالا و محصول با استفاده از نظام کاهش اجزاء برای پیش‌بینی اقلامی که برای تولید دو محصول کالا ضروری است اقدام کرد. مثلاً در بسیاری از مواقع قطعات ساخته و تولید شده تا هنگام ارسال و تحویل کالا به‌صورت یدکی و اضافی در انبار باقی می‌ماند در حالی که ممکن است این قطعات برای ساخت گونه دیگری از کالاها در خط تولید ضروری باشد. بنابراین سیستم کاهش موجودی اجزاء ساخت، سیستمی است که اطلاعات لازم را در برای استفاده و مصرف اقلام اضافی و یدکی نگهداری می‌کند و بدین‌ترتیب از نگهداری بیهوده اقلام در انبار خودداری می‌شود. البته این در صورتی است که نیاز به قطعات اضافی فوری نداشته باشیم و اقلام موجودی انبار درجه‌بندی زمانی و مصرفی نشده باشد.

Back Flush Costing

هزینه برگرد

معمولاً در فرآیند تولید و ساخت هزینه برگرد به سیستم سفارش به هنگام یا JIT مربوط می‌شود. با توجه به این‌که هزینه‌ها در فرآیند تولید و ساخت نشان داده نمی‌شوند و در پایان یک فرآیند تولید محاسبه خواهند شد. بنابراین محاسبه هزینه برگرد یک رقم هزینه حقیقی است و مربوط به هزینه‌های برگرد نبود و یا کاستی‌های قطعات و مواد در موجودی انبار است و یا هزینه‌های احتمالی فروش و خسارات ناشی از کمبودها و کسری‌ها و کاستی‌های موجودی انبار کالای تمام شده به بازار است.

Back Office / Front Office

پیش‌خوان و پس‌خوان

در هر سازمان تولیدی واحدی برای پاسخگویی به پرسش‌های مشتریان تعیین و سازماندهی می‌شود که پیش‌خوان و پس‌خوان نامیده می‌شود. پیش‌خوان واحدی است که وظایف پاسخگویی به پرسش‌های مشتریان و مراجعه‌کنندگان و متقاضیان را پیش از انتخاب و تصمیم به خرید بر عهده دارد. در حالی که پس‌خوان واحدی است که وظایف پاسخگویی، حمایت و پشتیبانی از فعالیت‌های سازمان و واحد پیش‌خوان را انجام می‌دهد. از وظایف دیگر پیش‌خوان اعلام آگاهی و ارائه خدمات پشتیبانی به متقاضیان خرید و مشتریان است.

اوله جهان داهل

Dahl, Ole Johan

دکتر جهان داهل با همراهی و همکاری دکتر Kristen Nygaade کریستین نایگادا، برنامه‌نویس Object Orientation (OO) زبان شیئی‌گرا را تهیه و ابداع کردند. این دو دانشمند هم‌چنین در مرکز محاسبات نروژ زبان برنامه‌نویسی Simulate یا Simulation Programming Language زبان برنامه‌نویسی شبیه‌سازی را نوشتند.

جورج بارنارد دانتزیگ

Dantzig, George Bernard

دانتزیگ دانشمند و ریاضیدان برجسته است که خدمات ارزنده به موضوعات «پژوهش در عملیات، علوم کامپیوتر، اقتصاد و آمار» کرد. تهیه روش برنامه‌ریزی Simplex برای حل مشکلات مربوط به برنامه‌ریزی خطی از دست‌آوردهای این دانشمند است. دکتر دانتزیگ در دانشگاه استنفورد تدریس درس پژوهش در عملیات و کامپیوتر را تا سال ۱۹۸۲ بر عهده داشت. او لابراتوار یا آزمایشگاه نظام‌های بهینه‌سازی Laboratory Systems Optimization را تأسیس کرد. دکتر دانتزیگ سال‌ها مشاور شرکت‌های بزرگ حمل و نقل هوایی بود.

دونالد واتز دیویس

Davies, Donald Watts

دیویس دانشمند انگلیسی و پیشگام کامپیوتر و مخترع Packet Switching است. دیویس طراحی موتور محاسبه خودکار کامپیوتر Automatic Computing Engine (ACE) را در شرکت لابراتوار ملی فیزیک انجام داد. او در سال ۱۹۷۹ مدیر شرکت NPL یا National Physical Laboratory شد.

Data**داده**

داده‌ها عبارت از جمع‌آوری حقایق به‌دست آمده از مشاهدات، مصاحبه‌ها، پرسش‌نامه‌ها و داده‌های خام است. هنگامی که داده‌ها پردازش می‌شوند به شکل اطلاعات یا داده‌های پرورده درخواهند آمد.

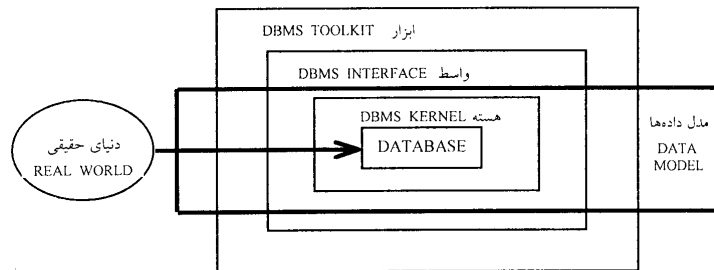
Data Base**پایگاه دادگان**

پایگاه داده‌ها نظام و سامانه‌ای از مجموعه ساخت‌یافته‌ای از داده‌هاست. هدف از ایجاد پایگاه داده‌ها، سازماندهی و ساماندهی و نگهداری داده‌ها برای کمک به دستیابی سریع به اطلاعات و اجرای نظام‌های اطلاعاتی و اجرایی و در نهایت تحقق هدف‌های سازمانی است. داده‌های نگهداری شده در یک پایگاه دادگان در اجرای بهینه فعالیت‌های روزمره مؤثر است. پایگاه دادگان مدیران سازمان را در اجرای وظایف مدیریتی، تصمیم‌گیری، برنامه‌ریزی، اجرا و کنترل یاری خواهد داد.

Data Base Management System(DBMS)**نظام مدیریت پایگاه داده‌ها**

نظام مدیریت یک پایگاه دادگان DBMS مجموعه سازمان یافته‌ای از تسهیلات برای ساماندهی و دستیابی و نگهداری یک یا چند پایگاه داده‌ها (DB) است. یک DBMS در واقع پوسته‌ای Shell است که پایگاه داده‌ها کلیه تراکنش‌ها و عملیات مربوط به آن را که در ارتباط با کاربران نهایی یا برنامه‌ها و نرم‌افزارهای کاربردی است مدیریت می‌کند. در بخش‌ها و شناسه‌های یک نظام مدیریت پایگاه دادگان برای طرح کلان اطلاعات و ارتباطات سازمان پوسته DBMS بدین ترتیب تعریف می‌شود. نظام و بسته نرم‌افزاری که نگهداری استانداردها و کنترل پایگاه دادگان بانک‌های اطلاعاتی را برعهده دارد.

امروزه با ایجاد نرم‌افزارهایی به نام Data Base Management Systems(DBMS) نظام مدیریت بانک‌های اطلاعاتی تحولات بسیار شگرفی درباره روش‌های طراحی و مدیریت بانک‌های اطلاعات ارائه شده است، بویژه در مورد طراحی و گسترش سیستم‌های نگهداری پایگاه‌های داده‌ها و به هنگام‌سازی آنها. بدین معنی که داده‌ها و اطلاعات منابع هفت‌گانه سازمان سرچشمه‌های فیزیکی نیروی انسانی، مالی، مواد اولیه، روش‌های انجام دادن کار، بازاریابی و فروش و مدیریت راهبردی و راهکاری که باید پایه و رکن اساسی اطلاعات تصمیم‌گیری و برنامه‌ریزی و نظارت و کنترل مدیران قرار گیرند در پایگاه‌های دادگان و بانک‌های اطلاعاتی سازمان نگهداری و به‌هنگام شوند. «نمودار پیکربندی نظام مدیریت پایگاه دادگان».

پیکربندی نظام مدیریت پایگاه دادگان

در یک تعریف جامع برای طراحی پایگاه دادگان، روشی است که با آن ساختار اطلاعات به نحوی تعریف می‌شود که نماینده وضعیت دنیای واقعی و عملکردی سازمان باشد. نمایه دادگان انواع مختلفی دارد که مهمترین آن‌ها عبارت‌اند از:

— نمایه سلسله مراتبی؛

— نمایه شبکه‌ای؛

— نمایه رابطه‌ای.

در نمایه یا الگوی سلسله مراتبی، اطلاعات را به صورتی تعریف می‌کنیم که هر قسمت از اطلاعات به قسمت دیگر و به شکل سلسله مراتبی مربوط شود، مانند نمودار ساختار سازمانی. در حالی که در الگوی شبکه‌ای هر قسمت از اطلاعات با بیش از یک عنوان از اطلاعات ارتباط پیدا می‌کند (مانند تهیه فهرست اقلام و قطعات مونتاژ هر تولید) در هر دو الگوی سلسله مراتبی و شبکه‌ای، تعریف واحدی برای اطلاعات ضروری سازمان هست که این تعاریف در حکم شاخص‌هایی برای کاربران اطلاعات است.

Data Center

مرکز داده‌ها

ساختار مرکز گرای داده‌ها هنگامی است که نظام‌های اطلاعات و ارتباطات و نظام‌های رایانه پایه، اجرا وظایف و فراگردهای اجرایی در یک سازمان و در یک مکان متمرکز می‌شوند و داده‌ها و اطلاعات را جمع‌آوری و گزارش‌های لازم برای مدیران تهیه می‌شود.

Data Cleaning

پالایش اطلاعات

برای پالایش و تصفیه اطلاعات، سه نوع روش عنوان شده است که فرهنگ داده‌ها در آن‌ها نقش اساسی ایفا می‌کند. گام اول، آن است که اطلاعات مربوط به پرونده‌ها، برنامه‌ها و